

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Volkovou ve věci

žalobce: **B. A.**
státní příslušnost: Islámská republika Afghánistán
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty,
Vyšní Lhoty 234, 739 21 Vyšní Lhoty,
zastoupený Mgr. Ing. Tomášem Tillmannem, advokátem,
sídlem Vrázova 1324/40, 703 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného dne 24. 6. 2025, č. j. OAM-653/DS-D03-D06-2025,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Odměna a náhrada hotových výdajů ustanoveného zástupce žalobce Mgr. Ing. Tomáše Tillmanna, advokáta, **se určuje** částkou ve výši 10 140 Kč a bude mu vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. České republice se právo na náhradu nákladů **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 6. 2025, č. j. OAM-653/DS-D03-D06-2025 (dále jen „napadené rozhodnutí“), určil, že státem příslušným k přijetí žalobce zpět podle čl. 18 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“), je Bulharsko. Současně žalovaný vyslovil, že napadené rozhodnutí je „*v souladu s § 11 odst. 2 věty druhé zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, rozhodnutím podle § 25 písm. i) zákona o azylu z důvodu uvedeného podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu*“. Proti napadenému rozhodnutí žalobce brojil žalobou.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce byl dne 11. 6. 2025 zadržen Policií České republiky a dne 12. 6. 2025 zajištěn, neboť pobýval na území České republiky neoprávněně. Správní orgány ze záznamu o výsledku porovnávání otisků prstů v systému EURODAC zjistily, že žalobce dne 12. 5. 2025 požádal o mezinárodní ochranu v Bulharsku.
3. Do protokolu o podání vysvětlení ze dne 11. 6. 2025 žalobce uvedl, že naposledy pobýval v Íránu, kde žije jeho matka a sourozenci. Narodil se v Íránu rodičům, kteří jsou Afghánci. V Íránu studoval vyšší odbornou školu, ale nemá ji dokončenou (elektro inženýr). Školu ukončil z finančních důvodů. Poté pracoval brigádně po stavbách, kde dělal elektrikáře. Z Íránu vycestoval v únoru 2025. Jeho bratr našel převaděče, se kterým se dostali do Turecka. Poté za pomoci převaděčů přicestoval ilegálně do Bulharska. S ostatními cizinci nastoupil do auta a po vysazení je zadržela bulharská policie, která je odvezla do záchytného střediska. Tam opět kontaktoval převaděče, který jej převezl do Srbska. Poté cestoval taxíkem k srbsko-maďarským hranicím. Dostal se do Maďarska, kde jej opět kontrolovala policie, které spolu s dalšími lidmi utekl. Dostal se do Vídně, šel na policii, ale ta se s ním nechtěla bavit. Jeho bratr, který je v Německu, mu zakoupil jízdenku do Německa, ale po cestě ho zadržela policie. Do Schengenského prostoru tedy přicestoval ilegálně přes Maďarsko pomocí převaděčů. Z domovského státu vycestoval z důvodu nedostatku práce. Neměl ani doklady, a tak se bál zadržení. Chtěl za bratrem do Německa. Nemá žádný cestovní doklad, jen kopii občanského průkazu v mobilu. Na území České republiky přicestoval z Rakouska, což bylo z důvodu tranzitu do Německa. Nevěděl, že cestuje přes Českou republiku, jeho cílem bylo Německo. O azyl žádal v Bulharsku, avšak nedobrovolně. Na policii v Bulharsku dostal vybráno, že buď bude deportovaný nebo půjde do vězení nebo požádá o azyl. Proto podepsal papír, že žádá o azyl v Bulharsku. Při podpisu písemnosti byl přítomný tlumočník, který jim všechno přetlumočil a vysvětlil podmínky žádosti o azyl. Žalobce byl následně umístěn do kempu, kde byl volný pohyb. Na rozhodnutí o mezinárodní ochraně ale nečekal a odešel. Na území České republiky nikoho nemá, v Evropské unii má bratra. V České republice a Evropské unii nemá žádné

kulturní a společenské vazby, ani ekonomické poměry. V případě propuštění by požádal v České republice o azyl. Nechce se do Bulharska vrátit. Nic mu tam nicméně nehrozí. Vysvětlení bylo učiněno za přítomnosti tlumočníka, žalobce protokol vlastnoručně podepsal.

4. Do protokolu o pohovoru v rámci dublinského řízení ze dne 23. 6. 2025 žalobce uvedl, že Írán opustil koncem roku 2024. Nemohl tam studovat ani pracovat, brali jej jako nelegálního uprchlíka. Byl i napaden nožem. Při cestě do Německa ho v Drážďanech kontrolovala policie, a tak jej poslala zpět do České republiky. Otisky prstů mu byly odebrány v Bulharsku i v Německu. Žádost o mezinárodní ochranu nepodával. Na informaci, že podal žádost již v Bulharsku, odpověděl, že podepisoval nějaké papíry, ale nevěděl jaké. Byl tam v detenčním zařízení i v pobytovém centru. V detenčním zařízení dostával jídlo 2x denně. Neví, zda tam byl přítomen lékař. V pobytovém centru pak bylo jídlo 3x denně a lékař tam byl. V detenci byly vycházky, které využíval, ale jednou se zpozdil. Přesto, že vše jinak dodržel, byl policií fyzicky potrestán. Ubytování v Bulharsku bylo hrozné, zdi na pokoji byly děravé, hygienické podmínky strašné, v noci nemohli spát, neboť je kousal a obtěžoval hmyz. Takové podmínky byly jak v detenci, tak v pobytovém centru. Z Bulharska odešel, aniž by vyčkal na vyřízení žádosti o mezinárodní ochranu, neboť chtěl do Německa za lepším životem. Napadání v detenci bylo v Bulharsku běžné. Bratra má v německém Magdeburgu. Do Bulharska se vracet nechce. Bojí se, že by byl poslán do Afghánistánu, kde ani nežije a nemá tam žádnou rodinu. Do Íránu by se již pak nedostal, neboť nemá doklady.
5. Součástí správního spisu je Informace OAMP ze dne 31. 5. 2024, Bulharsko, Azylový systém, Řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky. Žalobce byl seznámen s podklady rozhodnutí.
6. Žalovaný napadeným rozhodnutím určil, že státem příslušným k přijetí žalobce zpět je Bulharsko. Dle lustrace v databázi EURODAC žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu v Bulharské republice jako v prvním ze států, který je vázán Dublinským nařízením. Správní orgán tak dovodil, že Bulharsko je odpovědným členským státem ve smyslu čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení. Žalovaný požádal dne 17. 6. 2025 Bulharsko o přijetí žalobce zpět a o posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Bulharsko dne 20. 6. 2025 uznalo svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný se zabýval skutečností, zda v případě Bulharska existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které by dosahovalo možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení. Žalovaný vycházel z Informace OAMP ze dne 31. 5. 2024 týkající se azylového systému v Bulharsku. Žalovaný k tomu konstatoval, že v souladu s Dublinským nařízením je Bulharsko povinno objektivně a nestraně v souladu se základními zárukami a zásadami azylového práva posoudit žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Na úrovni Evropské unie nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy Evropské unie nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky v Bulharsku. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko požadující, aby se členské státy zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Bulharska, jak to učinil v případě Řecka. Státní moc Bulharské republiky dodržuje právní předpisy a lidská práva a je schopna zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů i ze strany nestátních subjektů. Bulharsko ratifikovalo a dodržuje

mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, je rovněž považováno za bezpečnou zemi původu. Žalovaný v reakci na tvrzení žalobce o detenčním zařízení uvedl, že tato zařízení slouží pouze pro krátkodobé zajištění nelegálních migrantů. Podmínky v detencích jsou tak ve většině případů horší než v otevřených táborech. Žadatelé o mezinárodní ochranu však zpravidla bývají při navracení do Bulharska umístěni do přijímacího střediska. Pouze v případech, ve kterých již bylo vydáno konečné negativní rozhodnutí, je osoba umístěna do detence. Žadatelé v přijímacích střediscích mají nárok na širší spektrum služeb včetně psychologické péče, zdravotního pojištění či sociální pomoci. Žalovaný konstatoval, že hrubé chování, které žalobce popisuje, považuje žalovaný za závažné selhání jednotlivců, nikoliv za selhání celého systému. Žalobce nepředložil žádné relevantní důkazy či materiály, které by svědčily o systematických nedostacích azylového systému v Bulharsku. Žalovaný se taktéž zabýval stavem ubytovacích zařízení v Bulharsku. Podmínky bývají kritizovány ze strany AIDA, avšak žalovaný poznamenal, že část středisek prošlo kompletní rekonstrukcí a v ostatních probíhají nezbytné opravy. Podmínky jsou přesto spíše problematické. Pokud jde o štěnice, probíhá pravidelná měsíční desinsekce a byly rovněž přijati pracovníci úklidu. Žalovaný dodal, že stav hygienických podmínek v moha případech závisí na tom, jak se sami žadatelé o mezinárodní ochranu starají o čistotu. Životní podmínky v Bulharsku jsou oproti ekonomicky vyspělejším západním zemím odlišné, přesto nelze hovořit o systematických nedostacích. Žalovaný dále uvedl, že bratr žalobce žijící v Německu nespadá do definice rodinného příslušníka, neboť je zletilý. S ohledem na naplnění podmínek pro postup podle Dublinského nařízení je Bulharská republika povinna přijmout žalobce zpět.

III. Žaloba

7. Žalobce v žalobě uvedl, že napadeným rozhodnutím byla zkrácena jeho práva jakožto žadatele o udělení mezinárodní ochrany.
8. Konkrétně uvedl, že se narodil v Íránu, avšak tam byl po celou dobu považován za nelegálního uprchlíka s ohledem na skutečnost, že je Afghánec. V Íránu byl diskriminován a došlo i k napadení žalobce nožem. Žalobce Írán opustil v roce 2024. Cestoval přes Turecko, Bulharsko, Srbsko, Maďarsko, Rakousko a Českou republiku. Cílovou zemí bylo Německo. Ve vlaku z Vídně do Drážďan byl však kontrolován německou policií a ta jej poslala zpět do České republiky. Žalobce cestoval do Německa za bratrem, který bydlí v Magdeburgu již 12 let díky pobytovému oprávnění. Návrat do Bulharska je pro žalobce nemyslitelný kvůli zcela nehumánním podmínkám. Obává se, že by byl přemístěn do Afghánistánu, kde nemá žádné vazby. Přesun do Íránu taktéž považuje za nerealizovatelný, neboť by tam byl diskriminován.
9. K okolnostem, které se odehrály v Bulharsku, uvedl, že jej zadržela policie a musel tam podepsat žádost o azyl. Žalobce však neměl tušení, že žádá o mezinárodní ochranu. Kdyby žádost nepodal, policie by jej deportovala nebo umístila do vazby, proto raději podepsal žádost o mezinárodní ochranu. Žalobce podepsal žádost ve snaze vyhnout se vazbě či deportaci. S dalšími cizinci byl umístěn do detence asi na 10 dní. V detenčním zařízení dostával stravu dvakrát denně, měli povolené vycházky na hodinu, o lékařské péči žalobci nikdo nic neřekl. Jednou se z vycházky vrátil později a policie jej za to fyzicky potrestala. Fyzické trestání bylo na denním pořádku (kopání, bití pěstmi). Následně byl žalobce přemístěn do pobytového střediska, taktéž přibližně na 10 dní. Stravu zde dostával třikrát

denně, měl zajištěnou lékařskou péči. Středisko dle žalobce bylo v hrozném stavu, na pokojích byly děravé stěny, v noci je obtěžoval hmyz, hygienické podmínky byly tristní.

10. Žalobce namítal, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí nezabýval nehumánními podmínkami v bulharských zařízeních, nezkoumal, zda k fyzickému napadání nedochází i v jiných detencích či otevřených táborech. Následně žalobce poukázal na několik zpráv (zejména ze stránek infomigrants.net) týkajících se azylového systému v Bulharsku. Zprávy poukazují na případ potrestání učitelů bulharskou policií za pomoc migrantům, neboť ti jsou drženi v hrozných hygienických podmínkách. Dále odkázal na článek, který informuje o zvýšení počtů pracovníků Frontex na hranicích s Tureckem. Ti se spolu s bulharskými úředníky dopouštějí vůči migrantům špatného zacházení. Ohledně podmínek migrantů v Bulharsku pojednávají pak zprávy z 4. 11. 2024 a z 3. 7. 2024, které upozorňují na špatnou situaci uprchlíků, kteří jsou v Bulharsku bití, dochází i ke střelbám. Část žadatelů o azyl také z azylových zařízení prchá s ohledem na délku řízení a špatné životní podmínky. Žadatelé o azyl, kteří jsou vysláni z Německa do Bulharska podle Dublinského nařízení, jsou posíláni do speciální deportační věznice. Zprávy obsahují také komentáře přímo od uprchlíků, kteří hovoří o špatných podmínkách v detencích Lubimets a Busmantsi – žádná hygiena, odposlechy v místnostech, zabránění přístupu na toaletu v nočních hodinách. Evropská rada pro uprchlíky exulanty dne 27. 3. 2025 upozornila na nedostupnost lékařské péče a zvýšený nárůst svrabu, štenic a jiného hmyzu. Na závěr žalobce odkázal na zprávu z německého zpravodajského serveru (taz. de) z 30. 10. 2024 týkající se deportace uprchlíků z Německa do Bulharska.
11. Žalobce na základě uvedených zpráv a článků shrnul, že na hranicích s Bulharskem dochází k násilí, zadržení migranti se musejí svlékat, jsou bití, okrádáni a někdy i zastřeleni. Úřady násilí tolerují. V zařízení jsou také násilní uprchlíci, kteří šíří strach. Žalovaný se těmito novějšími zprávami vůbec nezabýval. Odkázal také na rozhodnutí německých soudů, které dospěly k nepřipustnosti navrácení cizinců do Bulharska. Žalovaný se s výše uvedenými skutečnostmi nevypořádal a vystavil tak žalobce reálné možnosti porušení jeho základních práv. Na závěr poukázal na skutečnost, že žalovaný se nezabýval diskrečním oprávněním dle Dublinského nařízení.

IV. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že na základě provedené lustrace v databázi EURODAC je zřejmé, že jmenovaný požádal o mezinárodní ochranu na území Bulharské republiky. Ta uznala svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Uvedl, že vycházel z Informace OAMP ze dne 31. 5. 2024. Poukázal, že nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky azylového systému v Bulharsku. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, jako nejvyšší orgán odpovědný za dohled nad dodržováním a naplňováním Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 a Newyorského protokolu z roku 1967, nevydal žádné stanovisko, požadující, aby se členské státy Evropské unie zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Bulharské republiky, jak to učinil například zcela jednoznačně v případě Řecka. Státní moc Bulharské republiky dodržuje právní předpisy a lidská práva a je schopná zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů i ze strany nestátních subjektů. Bulharská republika ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlížíjí

nad dodržováním těchto práv. Bulharská republika je rovněž považována za bezpečnou zemi původu nejen Českou republikou, nýbrž i ostatními státy Evropské unie.

13. Žalovaný si je vědom tvrzení žalobce o špatném zacházení v bulharském detenčním středisku. Podle informací, které uvedl do protokolu o pohovoru ze dne 23. 6. 2025, jej v tomto zařízení bili a podmínky zde byly zcela nevyhovující. Detenční zařízení v Bulharsku, kde žalobce strávil po zadržení policií prvních deset dní, slouží pouze pro krátkodobé zajištění nelegálních migrantů. Podmínky v detencích jsou tak ve většině případů horší než v otevřených táborech, kde se žadatelé mohou stravovat dle vlastního uvážení a opouštět tábor podle potřeby. Žadatelé o mezinárodní ochranu navrácení do Bulharska v souladu s rozhodnutím podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013 Sb., bývají ovšem umístěni zpravidla do přijímacího střediska. Pouze v případech, ve kterých již bylo vydáno konečné negativní rozhodnutí, je osoba umístěna do detence. Žadatelé ubytovaní v přijímacích střediscích mají dle citované zprávy OAMP ze dne 31. 05. 2024 nárok na širší spektrum služeb včetně psychologické péče, zdravotního pojištění či sociální pomoci. Žalovaný dále konstatoval, že hrubé chování, které výše jmenovaný popisuje, považuje za závažné selhání jednotlivců, nelze jej však považovat za selhání celého systému.
14. Žalovaný uvedl, že si je vědom, že životní podmínky v Bulharské republice jsou oproti ekonomicky vyspělejším západním zemím odlišné, ale přesto nelze hovořit o systematických nedostacích či případně o životním standardu, jež by vedl k nelidskému nebo ponižujícímu zacházení ve vztahu k vedení řízení ve věci mezinárodní ochrany. K tomu poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a dodal, že jmenovanému nehrozí v Bulharské republice nelidské či ponižující zacházení ve vztahu k vedení řízení ve věci mezinárodní ochrany a případný nižší životní standard při pobytu v bulharských azylových zařízeních není překážkou, jež by byla neslučitelnou se závazky článku 4 Listiny základních práv Evropské unie a odpovídala by systémovým nedostatkům ve smyslu článku 3 odst. 2 druhý pododstavec Nařízení Evropského parlamentu a Rady. Odkázal také na rozsudek Krajského soudu v Plzni, který se zabýval právě poměry uprchlických zařízení v Bulharsku. Aby šlo o systémové nedostatky neslučitelné s čl. 4 Listiny EU, musely by dosahovat obzvláště vysoké míry závažnosti, která závisí na všech okolnostech případu (rozsudek velkého senátu Soudního dvora ze dne 19. 3. 2019 ve věci C-163/17, Jawo, bod 91). Informace, které žalobce žalovanému a krajskému soudu poskytl, však nesvědčí o tom, že by to byl případ Bulharska.
15. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny žalobní námitky, a je třeba zopakovat, že společný evropský azylový systém byl koncipován na předpokladu, že všechny státy, které se na něm podílejí, dodržují základní práva, a že si členské státy mohou v tomto ohledu důvěřovat. Pouze závažná porušení ze strany příslušného státu mohou vést k tomu, že členskému státu, ve kterém byla podána žádost o azyl, by bylo zabráněno v přemístění žadatele do prvně uvedeného státu, nic takového však v případě Bulharska nenastalo, jak uvedeno v napadeném rozhodnutí.

V. Jednání soudu

16. Jednání krajského soudu se uskutečnilo dne 4. 9. 2025 za účasti žalobce, jeho zástupce, tlumočníka a zástupkyně žalovaného. Zástupce žalobce odkázal na písemné vyhotovení žaloby a dodal, že doplnění žaloby učiní žalobce v rámci své účastnické výpovědi.

Zástupkyně žalovaného odkázala na vyjádření k žalobě a na napadené rozhodnutí. Se souhlasem žalobce proběhl jeho účastnický výslech. Krajský soud seznámil účastníky s podstatnými částmi správního spisu. Poté krajský soud přistoupil k dokazování. V jeho rámci sdělil obsah internetových článků, které žalobce navrhl v žalobě k důkazu. Konkrétně se jednalo o články *Three teachers arrested in Bulgaria for rescuing migrants*, *Documents obtained by BIRN Show that EU Frontex officers deployed to Bulgarias border with Turkey are being intimidated into silence*, *Bulgaria increases Frontex officers at border*, *Aid workers condemn violence against migrants in Bulgaria*, *Migrants deprived of their fundamental human rights in Bulgarian detention centers*, *Conditions in detention facilities*, *Sehr viele schlafen im Park*. S tímto postupem účastníci souhlasili. Z žalobcem předložených článků krajský soud zjistil, že v konkrétních případech došlo k porušování práv cizinců, kteří se pokusili nelegálně překročit hranice Bulharska. Docházelo k jejich zastrahování i k použití fyzického násilí. Dále tyto články dokládaly složité životní podmínky cizinců v detenčních zařízeních v Bulharsku a pobytových zařízeních, nevhodné hygienické podmínky, zamoření hmyzem a úskalí bulharského azylového systému.

17. Následně provedl krajský soud k důkazu dokument dostupný na stránkách <https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/dublin-procedure#section178-4> Information on procedural elements and rights of applicants subject to a Dublin transfer to Bulgaria obsahující informace o procedurálních prvcích a právech žadatelů podléhajících Dublinskému přesunu do Bulharska. Z tohoto dokumentu krajský soud zjistil, že po dokončení Dublinského přesunu je žadatel o azyl doprovázen do jednoho z přijímacích zařízení Registračního a přijímacího centra (RRC) v Sofii – Vrazhdebna. Zaměstnanci přijímacího zařízení provedou potřebné kontroly, kde byl žadatel ubytován při prvním vstupu na území Bulharské republiky. Poté je žadateli poskytnuta informace, do kterého zařízení se má dostavit a podat žádost o pokračování řízení. Žadateli o mezinárodní ochranu je umožněno podat žádost o bezplatné ustanovení zástupce.
18. Zástupkyně žalovaného navrhla, aby byla k důkazu provedena aktuální Informace OAMP ze dne 24. 6. 2025, Bulharsko, Azylový systém, Řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky. Krajský soud provedl tuto zprávu k důkazu. Ze zprávy se podává, že byly zjištěny mnohdy nevyhovující podmínky v pobytových zařízeních pro cizince, pobyt cizinců komplikují štenice, hmyz, nedostatečné hygienické zařízení.
19. Žalobce souhlasil s účastnickým výslechem a po poučení dle § 131 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, sdělil, že poté, co přišel do Bulharska, jej zajistila policie po dobu dvou týdnů v zajišťovacím zařízení, kde jej policisté bili a fyzicky napadli. Při zadržení žalobce a dalších cizinců policie vzala veškeré osobní věci, mobilní telefony, finanční prostředky. Po propuštění ze zajištění jim tyto věci policie přes výslovnou žádost nevrátila. Když o ně požádali, odmítli jim je vrátit. Policie žalobci sdělila, že se může ubytovat v tzv. volném zařízení pro uprchlíky. V tomto pobytovém zařízení došlo ke zlepšení toliko co se týče stravy a zdravotní péče, životní podmínky lepší nebyly, k fyzickému násilí docházelo i tam. Byla určena místnost, kde byli cizinci dovedeni a následně v této místnosti byli zbiti. Cizinci nebyli zbiti nikdy takovým způsobem, aby na těle vznikly důkazy zásahu do fyzické integrity, konkrétně modřiny. Fyzické napadení neměl žalobce jak prokázat. Uvedl, že jednou byl zraněn na krku, tekla mu i krev. Žalobce sdělil, že více byli bití Afghánci a Arabové, ti méně, jelikož uměli anglicky a mohli se

domluvit. V Bulharsku byl žalobce označován jako afghánský uprchlík, což pro něj bylo ponižující. Žalobce dodal, že nechtěl v Bulharsku požádat o azyl, dali mu nějaké listiny, že je má podepsat. U tohoto jednání nebyl přítomen tlumočník, který by mu vysvětlil, že se jedná o žádost o udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud žalobci sdělil, že tvrzení ohledně žádosti o azyl je v rozporu s jeho výpovědí v protokolu o podání vysvětlení ze dne 11. 6. 2025. Dle ní byl u podpisu žádosti o mezinárodní ochranu v Bulharsku tlumočník, který jim vysvětlil azylové podmínky, žalobce požádal o azyl, protože to pro něj byla v tu chvíli nejvýhodnější volba. K rozporům ve výpovědi nebyl žalobce schopen nic říct, stále opakoval, že proces v Bulharsku proběhl tak, jak sdělil u ústního jednání. Žalobce žádal, aby mu byla udělena mezinárodní ochrana v České republice anebo mu byly vydány listiny, které by jej opravňovaly vyjet z České republiky.

20. Krajský soud dal zástupci žalobce i žalovaného prostor ke konečným návrhům a následně postupoval podle § 49 odst. 12 s. ř. s.

VI. Posouzení věci soudem

21. Krajský soud v Ostravě přezkoumal napadené rozhodnutí (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, „s. ř. s.“, ve spojení s § 32 odst. 9 zákona o azylu).
22. Žaloba není důvodná.
23. Ve věci bylo nesporné, že Bulharsko je prvním členským státem, který rozhodoval o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Byly tedy naplněny podmínky pro určení příslušnosti Bulharska podle čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení. Proti tomu, že by nebyly naplněny podmínky uvedeného článku, ani žalobce v průběhu řízení nebrojil. Měl však za to, že v posuzovaném případě existují závažné důvody se domnívat, že v Bulharsku dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie. V případě existence takových nedostatků, jež by s sebou mohly ve vztahu k žalobci riziko nelidského a ponižujícího zacházení nést, by totiž podle čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení nebylo žalobce možné do Bulharska za účelem posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany přemístit.
24. V tomto typu řízení je žalovaný vždy povinen zabývat se v odůvodnění svého rozhodnutí otázkou, zda přemístění žadatele do příslušného členského státu nevylučuje existence systémových nedostatků ve smyslu uvedeného ustanovení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014-27). Žalovaný má přitom zásadně povinnost shromáždit relevantní podklady o přijímajícím členském státě, aby mohl tuto otázku řádně posoudit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016-44). V otázce azylového řízení mezi členskými státy stále platí domněnka vzájemné důvěry, která členskými státy ukládá, aby až na výjimečné okolnosti vycházely z toho, že všechny ostatní členské státy dodržují základní práva, která unijní právo uznává. Nelze však vyloučit, že v praxi se v určitém členském státě vyskytnou problémy ve fungování, takže existuje vážné riziko, že žadatelé o mezinárodní ochranu budou v případě přemístění do tohoto členského státu vystaveni zacházení, které je neslučitelné s jejich základními právy. Pro vyvrácení domněnky vzájemné důvěry by nicméně žadatel měl uvést hodnověrná tvrzení o systémových nedostacích v azylovém řízení, jež by podepřel relevantními důkazy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019-41).

25. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný své povinnosti shromáždit relevantní podklady o přijímacím členském státě dostál, jelikož vyšel z Informace OAMP ze dne 31. 5. 2024, Bulharsko, Azylový systém, Řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky (dále též jen „Informace OAMP“). Tato informace byla vypracována v souladu se Zprávou Agentury EU pro azyl (EUAA) o metodologii informací o zemích původu, a je opatřena odkazy na zdroje informací, z nichž ve svých zjištěních vychází (AIDA – Asylum Information Database, UNHCR), jež byly získány do vypracování Informace OAMP.
26. Žalobce v žalobě a při účastnické výpovědi uvedl relativně konkrétní tvrzení, která měla prokazovat nevhodné podmínky v azylových zařízeních v Bulharsku. Tvrdil, že zařízení jsou přeplněná, stavebně nevyhovující, s omezenou možností osobní hygieny, cizinci jsou obtěžováni hmyzem. Tvrdil, že v detenčním zařízení a následně i v pobytovém zařízení čelil násilí ze strany zaměstnanců zařízení a policistů. Sdělil, že důkazy k prokázání násilí nemá, dané osoby nikdy svým jednáním žalobci či ostatním nezpůsobily modřiny. V jednom případě měla žalobci téct krev. V pobytovém středisku dostával žalobce jídlo třikrát denně, měl zajištěnu lékařskou péči, avšak hygienické poměry byly i tam nevyhovující a obtěžoval jej hmyz. Z žalobcovy výpovědi a jím předložených důkazů lze dojít k závěru, že podmínky v bulharských zařízeních pro cizince nebyly dobré, horší podmínky byly v detenčním zařízení, což prokazují i internetové články předložené žalobcem, které krajský soud provedl k důkazu při jednání. Tuto skutečnost nečinil spornou ani žalovaný, který připustil, že podmínky cizinců v azylových zařízeních v Bulharsku jsou oproti zařízením ve vyspělejších státech Evropské unie horší. Žalovaný nepopíral problém se štenicemi, hygienou, nedostatečnou technickou vybaveností těchto zařízení a jejich chátráním, byl si vědom, že dochází u jednotlivců k fyzickému násilí ze strany zaměstnanců zařízení a policie.
27. S ohledem na tyto nedostatky musel proto krajský soud posoudit, zda je ve vztahu k žalobci dáno riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny EU. Při posouzení této otázky bylo možné vyjít ze závěrů rozsudku velkého senátu Soudního dvora EU ze dne 19. 3. 2019 ve věci C-163/17, Jawo, podle něhož by systémové nedostatky azylového řízení a přijímacích podmínek dosahovaly úrovně neslučitelné s čl. 4 Listiny EU, pokud by dosahovaly obzvláště vysoké míry závažnosti, která závisí na všech okolnostech případu (bod 91). Této obzvláště vysoké míry závažnosti by podle Soudního dvora EU dosahovala situace, ve které by se osoba zcela závislá na veřejné podpoře kvůli nezájmu orgánů členského státu nezávisle na své vůli a osobní volbě ocitla v situaci silné materiální deprivace, v níž by nemohla uspokojovat své nejzákladnější potřeby, jako je zejména potřeba se najíst, umýt a ubytovat. Vedlo by to k poškození jejího tělesného či duševního zdraví. Nebo by se ocitla v zanedbaném stavu, neslučitelném s lidskou důstojností. Uvedené míry závažnosti tudíž nedosahují případy, které se sice vyznačují značně nejistým postavením dotčené osoby či podstatným zhoršením jejich životních podmínek, ale neznamenají vážnou materiální deprivaci, že by se tato osoba ocitla v natolik závažném stavu, který lze stavět na roveň nelidskému či ponižujícímu zacházení (body 92 a 93).
28. Jak uvedl Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 2. 12. 2024, sp. zn. 34 Az 26/2024, smysl a rozsah ochrany před nelidským či ponižujícím zacházením ve smyslu uvedeného ustanovení Listiny EU koresponduje se smyslem a rozsahem ochrany před újmou ve

smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. čl. 52 odst. 3 Listiny EU), dále jen „Úmluva“. Při posouzení otázky, zda určité zacházení spadá coby nelidské či ponižující pod zákaz obsažený v čl. 3 Úmluvy, lze proto zohlednit též výklad ESLP, jež v několika případech obdobnou otázku posuzoval. Riziko porušení zákazu podle čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení tak bude dáno, pokud by určité zacházení (s žadatelem o azyl) mohlo dosáhnout určitého prahu závažnosti; posouzení této otázky přitom závisí na souhrnu skutkových okolností, zejména trvání sporného zacházení, jeho fyzických či duševních účincích, někdy pohlaví, věku a zdravotním stavu konkrétní osoby (rozsudek ESLP ve věci M. S. S. proti Belgii a Řecku, č. 30696/09, rozsudek velkého senátu ze dne 21. ledna 2011, § 219). Článek 3 nicméně nelze vykládat jako závazek státu zajistit každému právo na bydlení (rozsudek ESLP ve věci Chapman proti Spojenému království, č. 27238/95, rozsudek velkého senátu ze dne 18. 1. 2001, § 99), ani jako obecný závazek poskytnout uprchlíkům finanční podporu, aby si mohli zachovat určitou životní úroveň (rozsudek ESLP ve věci Muslim proti Turecku, č. 53566/99, rozsudek ze dne 26. dubna 2005, § 85).

29. Tato obecná kritéria zopakoval ESLP v rozsudku ve věci N. H. a ostatní proti Francii, č. 28820/13, 75547/13 a 13114/15, ze dne 2. 7. 2020, v němž zároveň zdůraznil svoji dřívější judikaturu, že povinnost státních orgánů poskytnout ubytování nebo slušné materiální podmínky žadatelům o azyl vyplývá z vnitrostátní právní úpravy přijaté k provedení směrnice 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (§ 161). Evropský soud pro lidská práva nevyločil, že stát může nést odpovědnost podle čl. 3 Úmluvy za zacházení, při němž cizinec, zcela závislý na veřejné pomoci, čelí lhostejnosti úřadů, třebaže se nachází v nouzi neslučitelné s lidskou důstojností (§ 163). Pokud by žadatel o azyl zůstal řadu měsíců bez možnosti zajistit si nejzákladnější potřeby, jakými jsou obživa, hygiena a ubytování, a žil ve stálé obavě z napadení a okradení, zcela bez vyhlídky na zlepšení své situace, pak jeho nouze v kombinaci s nečinností příslušných úřadů představuje porušení čl. 3 Úmluvy (§ 164). Z judikatury ESLP tak lze dovozovat, že riziko nouze žadatelů o azyl s přihlédnutím k individuálním okolnostem žadatele (např. jeho předchozí traumatické zážitky, věk, zdravotní stav apod.), ve spojení s podmínkami přijímacího a azylového řízení v daném státě, nesmí představovat reálné nebezpečí porušení čl. 3 Úmluvy. Takové riziko, resp. riziko překročení prahu závažnosti systémových nedostatků azylového řízení v Bulharsku, krajský soud u žalobce neshledal.
30. Krajský soud zohlednil v případě žalobce individuální okolnosti případu a shledal, že se v případě žalobce jedná o muže mladého věku, narozeného v roce 2003. Jak vyplývá z podkladů ve spisu, sám žalobce uvedl, že je občas ve stresu, jinak je zdravotně v pořádku. Žalobce žádal o azyl v Bulharsku poprvé, proto jak vyplývá z informace OAMP, bude mít nárok na hmotnou pomoc, která zahrnuje ubytování, stravu, sociální pomoc, zdravotní pojištění a péči psychologickou. Žalobce jako žadatel o azyl by byl zařazen do přijímacích středisek, nikoli do detenčního zařízení. Žalobce tvrdil a předkládal důkazy o tom, že situace na hranicích Bulharska je problematická, cizinci nelegálně překračující bulharské hranice čelí násilí, jsou nuceni se vracet do Turecka. Žalobce prokazoval, že je na bulharských hranicích vůči cizincům používáno násilí a dochází k jejich vytlačování do Turecka, to však souvisí s faktickou nedostupností k azylovému řízení. To ale není případ žalobce. Ten měl k azylovému řízení přístup; žalobce je veden jako žadatel o mezinárodní

ochranu. Jeho případ tedy nelze posuzovat stejnou optikou jako případy cizinců, kterým je podle žalobce bráněno ve vstupu na bulharské území.

31. Krajský soud se i s ohledem na provedené dokazování ztotožňuje s žalobcem, že situace v azylových střediscích v Bulharsku je problematická, přetrvávají problémy s hygienou, hmyzem, dochází v nich k selhání jednotlivců, co se týká použití násilí vůči cizincům. Přes tyto skutečnosti však soudy soustavně vyslovují názor, že poměry v azylových zařízeních v Bulharsku nelze obecně považovat za tak špatné, aby bylo lze vyslovit závěr o tom, že pobyt v nich je nelidský či ponižující. Krajský soud z veřejně dostupné aktuální informace na stránkách EUAA – Agentury EU pro azyl nezjistil, že by došlo v bulharském azylovém systému k nějakým aktuálním zhoršením či že by jiné členské (smluvní) státy žadatele o mezinárodní ochranu do Bulharska z důvodu vážných systémových nedostatků neposílali. Judikatura, na kterou žalobce v žalobě odkazoval, je staršího data. Od doby vydání žalobcem uvedených rozhodnutí soudy opětovně rozhodovaly, že předání do Bulharska na základě Dublinského nařízení je možné. V této souvislosti lze odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2020, č. j. 5 Azs 307/2019-22, ze dne 28. 11. 2019, č. j. 7 Azs 150/2019-19, a ze dne 28. 4. 2020, č. j. 10 Azs 305/2019-25, ze dne 23. 10. 2020, č. j. 4 Azs 170/2020-40. Lze odkázat na další rozhodnutí soudu, např. Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 11. 2024, č. j. 17 Az 9/2024-20 ze dne 26. 11. 2024, ze dne 13. 5. 2025, č. j. 35 Az 18/2024-42, Krajského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2024, č. j. 55 Az 12/2024-26.
32. Z uvedených okolností nelze podle soudu dovozovat reálné nebezpečí, že by žalobce v případě svého přemístění do Bulharska, které je podle Dublinského nařízení příslušné k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu, čelil natolik extrémní nouzi, jež by byla z hlediska článku 3 Úmluvy problematická (srov. rozsudek ESLP ve věci N. H. a ostatní proti Francii, č. 28820/13, ze dne 2. 7. 2020), či že by mu v případě přemístění nezávisle na jeho vůli a osobní volbě hrozila situace silné materiální deprivace či že by čelil nelidskému a ponižujícímu zacházení vysoké intenzity. I přes zjištění, že se v Bulharsku vyskytují nedostatky ohledně pobytových zařízení, nejedná se s ohledem na osobní charakteristiku žalobce a ostatní záruky azylové legislativy o takové riziko zacházení s žalobcem, jež by bylo rozporné s čl. 3 Úmluvy, resp. s čl. 4 Listiny EU. Soud se tedy ztotožnil s tím, jak tuto právní otázku vyhodnotil žalovaný v napadeném rozhodnutí.
33. Žalobce dále namítal, že jej policie donutila podat žádost o mezinárodní ochranu.
34. Jak již vyslovily soudy ve správním soudnictví (srov. rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 13. 5. 2025, č. j. 35 Az 18/2024-42), Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 4. 2024, č. j. 6 Azs 259/2023-21, dospěl k závěru, že již pouhé tvrzení žalobce o tom, že žádost nepodal, resp. že podepsal žádost, již nerozuměl, činí z této žádosti právní jednání bez právních následků. To stačí ke zpochybnění záznamu v příslušné databázi o tom, že žádost byla v té zemi podána, a přenesení důkazního břemene na žalovaného (zopakováno rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2025, č. j. 5 Azs 287/2024-16, odst. 21). Tento názor byl sice vysloven pro účely žádosti o dočasnou ochranu, není ovšem zřejmé, proč by nemohl být užit na případ žádosti o mezinárodní ochranu. Krajské soudy totiž mimo jiné musí otázky dočasné ochrany hodnotit ve světle čl. 78 Smlouvy o fungování Evropské unie, z jehož pohledu jde o jednotlivé části společného systému, mezi kterými se nemají činit nedůvodné procesní rozdíly (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2023, č. j. 10 As 290/2022-30). Rozsudky č. j. 6 Azs 259/2023-21 a č. j. 5 Azs 287/2024-16 nepopisují žádné konkrétní důvody ve formě právně-interpretacních

úvah, proč by prosté neprokazované tvrzení žalobce mělo stačit ke zpochybnění záznamu v příslušné databázi. Stejně tak není zřejmé, proč by (cizozemská) žádost měla být poměřována (vnitrostátními) hmotněprávními kritérii platnými pro právní jednání, když o právní jednání nejde. Obecně se totiž žádostí rozumí procesní úkon s vlastními, procesními kritérii účinnosti (z mnohých srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2023, č. j. 10 Afs 96/2023-4, odst. 13).

35. Je třeba zdůraznit, že žalobce v protokolu o podání vysvětlení ze dne 11. 6. 2025 za přítomnosti tlumočníka uvedl, že na policii v Bulharsku si mohl vybrat, zda bude deportovaný nebo půjde do vězení nebo požádá o azyl. Podepsal tedy žádost o azyl. Při podpisu písemnosti byl přítomen tlumočník, který mu vše přetlumočil a vysvětlil mu podmínky žádosti o azyl. Z vedeného vyplývá, že žalobce měl dostatečné informace o tom, že podepisuje žádost o azyl, tlumočník mu vysvětlil podmínky azylového řízení. Za takové situace nelze aplikovat shora uvedenou judikaturu a vycházet z toho, že žalobce netušil, že podává žádost o azyl. Bylo jeho vědomým rozhodnutím, že žádost o mezinárodní ochranu podal, protože zhodnotil, že je to v daném okamžiku pro něj tou nejvýhodnější možností. Žalobce následně své výpovědi měnil, na což jej během jednání krajský soud upozornil, žalobce však nedokázal rozpory ve výpovědích racionálně vysvětlit. Krajský soud se tak ztotožňuje s tím, že žalovaný vycházel z výpovědi žalobce učiněné bezprostředně po zadržení policejní hlídkou, která byla velmi podrobná a žalobce v ní detailně popsal motivy svého jednání. Žalobce protokol o podání vysvětlení ze dne 11. 6. 2025 vlastnoručně podepsal, za přítomnosti tlumočníka, během jednání soudu nebyl schopen nesrovnalosti jakkoli vysvětlit. Z databáze EURODAC plyne, že žalobce je veden jako žadatel o mezinárodní ochranu v Bulharsku, což je přímý důkaz předvídaný unijním právem [srov. čl. 22 odst. 3 písm. a) Dublinského nařízení ve spojení s částí A. 2. 2 přílohy II nařízení č. 1560/2003]. Vedle toho Bulharsko uznalo svou příslušnost. Žalovaný tedy postupoval na základě dostatečných skutkových zjištění, z nichž se nepodávaly pochybnosti o tom, že žalobce vědomě požádal o mezinárodní ochranu v Bulharsku.
36. Krajský soud pro úplnost dodává, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí neopomněl zabývat diskrečním oprávněním dle 17 odst. 1 Dublinského nařízení, jak tvrdil žalobce, ale učinil tak na str. 5 napadeného rozhodnutí.

VII. Závěr a náklady řízení

37. Krajský soud na základě shora uvedeného dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
38. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).
39. Žalobci byl ustanoven k ochraně jeho práv podle § 35 odst. 10 s. ř. s. zástupce z řad advokátů Mgr. Ing. Tomáš Tillmann, jehož odměnu a hotové výdaje hradí stát. Soud zástupci žalobce přiznal odměnu za zastupování podle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti

č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“) ve výši 9 240 Kč, a to za dva úkony právních služeb (převzetí a příprava zastoupení, účast na ústním jednání dne 4. 9. 2025) dle § 9 odst. 5 ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu. Dále soud přiznal zástupci žalobce paušální náhradu hotových výdajů za dva úkony právních služeb ve výši 900 Kč ve smyslu § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 10 140 Kč bude zástupci žalobce vyplacena z rozpočtových prostředků krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

40. České republice nebylo právo na náhradu nákladů řízení přiznáno, neboť náklady tlumočného, o nichž soud rozhodl samostatným usnesením, nese v tomto typu řízení stát.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 4. září 2025

Mgr. Jana Volková
samosoudkyně